

Українська Греко-Католицька Церква

ВІСНИК ПАРОХІЇ

Храму Преображення ГНІХ м. Львова

Число 6(258)

виходить з 1998 року

червень 2011 Р. Б.

12 червня - Зіслання Святого Духа
13 червня - Пресвятої Трійці

П'ЯТДЕСЯТНИЦЯ

Світлий празник Пасхи завершується не менше світлим і великим празником Святої П'ятдесятниці. По Христовому Різді і Воскресінні цей празник належить до найбільших празників нашого церковного року. Зіслання Святого Духа це - наче вінець і печать на ділі спасіння людського роду, що його dokonав Божий Син. В дні св. П'ятдесятниці сам Святий Дух помазує апостолів на проповідників Христового Благовістя. В дні Зіслання Святого Духа родиться і починає діяти Христова Церква. Святий Дух її провадить, просвічує, освячує і зберігає на дорозі правди.

СТАРОЗАВІТНЯ П'ЯТДЕСЯТНИЦЯ

Євреї у давнину щорічно святкували три великі празники: празник Пасхи, празник П'ятдесятниці і празник Кучок. Свою назву празник має від того, що це був 50-тий день після празника Пасхи, а також 50-тий день від початку жнив. Первісно 50-ця це було свято жнив і подяки. Того дня за приписом закону приходили до Єрусалиму великі маси євреїв з усіх усюдів, навіть з далеких країв, щоб подякувати Богові за земні плоди та зложити з них у храмі свою жертву. В пізніших часах до празника 50-ці, як свята жнив, долучився ще й історичний мотив: річниця надання Божого Закону на горі Синай 50-го дня після виходу з Єгипту.

ХРИСТІЯНСЬКА П'ЯТДЕСЯТНИЦЯ

Апостоли й перші християни як празник Пасхи, так і празник 50-ці перейняли від Старого Завіту й задержали його назву, бо і для них це був 50-ий день після Пасхи, але надали йому цілком іншого змісту і значення. Головний мотив святкування 50-ці для новозавітньої Церкви це подія приходу Святого Духа на апостолів. Звідси цей празник має ще назви, День Зіслання Святого Духа або День Святої Трійці.

В понеділок після празника 50-ці святкує наша Церква празник Святого Духа. А це тому, що Східна Церква з давен-давна має звичай, щоб наступного дня по великім празнику віддавати честь тим особам, що виконували головну роль в дні празника. День св. П'ятдесятниці святкує саму подію зіслання Святого Духа на апостолів, а понеділок призначений на віддання особливої чести Святому Духові, як третій Божій Особі.

На осібну увагу заслуговує вечірня понеділка, яка звичайно правиться не в неділю вечором, але зараз по Св. Літургії коло полудня в сам день 50-ці. Поеднання вечірні з Літургією пояснює о. Дольницький тим, щоб усі присутні на Літургії могли взяти участь у коліноприклонних молитвах. Ця вечірня відзначається тим, що крім інших молитов має три довші покутного змісту молитви, що їх мав написати св. Василій Великий (+ 379).

ЩО ТАКЕ СВОБІДНА ВОЛЯ... І ЯКИЙ ЇЇ ПРОЯВ У ХРЕЩЕНІ

Юрій Чухній

На ці думки мене наитовхнула коротенька дискусія на форумі «Чому обряд хрещення одні проводять у дитячому віці, а інші у віці 30 років». Головним аргументом опонентів хрещення дітей було «Свобідна воля». І чи не нав'яжемо ми дітям свою ідею, адже Христос хрестився у дорослому віці. І от промайнула думка: нав'яжемо що? І про який вибір, а особливо про вибір чого ми сперечаємося...

Щоб відповісти на запитання, де є вільний вибір в момент хрещення, треба спочатку знати, що таке «свобідна воля». Думаю, що відповідь християнина, та й будь - якої здорової людини, робити добро ЧИ зло, буде - ДОБРО. З тим сперечатися я не буду. Але:

На превеликий жаль, поняття «свобідної волі» у нас спотворене. У наших головах постійно крутиться «вибір добра ЧИ зла». Як на мене, це один з підступів диявола. Він вже давно користується маркетинговими ходами для популяризації своїх ідей. Звідки взялося це «чи зла». Ми ж є всі створені на подобу Божу. Ми всі є дітьми божими. У нас всіх є з зачаттям закладене добро. Поняття зла для нас чужорідне і нагло нам накинуте дияволом через первородний гріх.

Чому йому так важливо змінити у нас поняття свобідної волі і у чому ж заключається свобідна воля диявола, а особливо чим вона відрізняється від тої, що у Бога. Він також був створений з свобідною волею добра, але... На жаль, через події які описані у Біблії диявол свідомо порушує Божий задум свобідної волі і свідомо, так би мовити на зло Господу, починає нищити те все, що є добрим.

Отже, його свобідною волею тепер є – свідоме відкидання добра, і не тільки відкидання, а нищення його як такого, в першу чергу у нас людях. І от першим його кроком є спотворення нашого поняття про свобідну волю. З Біблії знаємо коли з'явився момент вибору «робити чи не робити» - первородний гріх, але це не був вибір «добра чи зла». Наші прародичі спокусилися на хитрість диявола, а може це була (як ми кажемо) проста цікавість, і скуштували плід. І тим самим змінили першопочаткове поняття свобідної волі і можливість вибору - робити або не робити. Вони не вибрали не їсти. Вони спробували «пізнання». Вони пізнали, що можна втратити, ну і втратили рай, а з ним і ласку бути біля Бога.

Таким чином, втративши Рай, але зауважно не втративши Бога та його опіки, з постійними намаганнями диявола знищити у нас те, що є задумане Господом, у нас з'явилося спотворене поняття вибору. Так як диявол може дошкуляти Господу тільки поза стінами Царства Небесного, то намагається нищити все те, що є творінням рук Всевишнього. А оскільки вінцем творіння Господа є Людина, то саме над знищенням нашої душі він і працює. Спокушаючи нас, він створює ситуації в яких ми руйнуємо себе, як божественну особистість, і наше оточення. І оскільки це все, що є злим і противним Господу, акумулюється у історії людства, то й з'явилося поняття вибору добра чи зла.

Людина, в силу своїх обставин, хтось свідомо, а хтось ні, стикається з гріхом (грішить), а тим самим і з вибором зла. Ми люди можемо на 100% вірити, але це ще не означає, що ми будемо до кінця довіряти. А тут ще й спокуси на кожному кроці... на – спробуй... і хочеться... і пробуємо... Потім каємося. З цим приходиться неоціненний досвід і ми розуміємо, що деякі речі не варто робити. От ми думаємо, що робимо вибір між добром чи злом.

Дивно, чи не так? Яким може бути вибір, якщо ж не між одним та іншим? Зі сторони людської логіки все правильно, але ...

До нас приходять Христос, який вказує нам шлях, як позбутися первородного гріха і працювати над осягненням Царства Небесного у Святому Дусі. Христос показує, як можна відновити те, що ми втратили. Першим його кроком є заміна заповідей. Закон, даний Богом через Мойсея, був даний через закам'янілість сердець людських. Христос же дає нам нові заповіді - Заповіді любові. Це вищий ступінь, який і приведе нас до свобідної волі «ідеальної».

Отож, бачимо, що для християнина, в принципі взагалі для всіх людей, є властивим вибір, але не так добра ЧИ зла (бо це є спотвореним і, оскільки таки прижилося у свідомості людства, найпримітивнішим поняттям свобідної волі), а вибір «робити АБО не робити добро» (як таке, що намагається навіть не допускати у свідомості натяку на вибір зла, не виключаючи існування останнього і навпаки борючись з ним).

Можливо, було б доречно спочатку прокласифікувати нашу свобідну волю поетапно і еволюційно, де є, забігаючи наперед, «ідеальна свобідна воля». Саме така, яка є у самого Господа, хоча з деякими відмінностями.

Таким чином, бачимо, що найпримітивнішим поняттям свобідної волі є вибір «добра чи зла», про який було сказано вище.

Наступним є вибір «робити АБО не робити добро». На такому етапі християнин навіть не буде задумуватися

над тим – робити або не робити добро, уникаючи усякими способами зла. Він буде робити добро, і не тому, що так написано і що так хтось у нього вимагає, а тому, що він хоче це робити. Він хоче допомагати, він хоче підтримати, він хоче розрадити... І отримує натомість радість, радість духа. І не радість та задоволення гарно виконаного обов'язку, а просто радість без будь-яких авансів, подяк чи нагород. Без «а що мені з того буде».

Але щоб дійти до розуміння ідеальної свободної волі, треба знати якою вона є. А хто ж її має? Господь. Він є взірцем правдивої та ідеальної свободної волі. А Його волею, свободною, не нав'язаною, є Добро. Добро творити і добро захищати у світлі добра. Для нас це добро виявляється у Любові до нас і даруванні нам Царства Небесного, яке ми разом з ним будемо.

Отож, нашою свободною волею є не просте виконання Його волі, а як співтворців Царства Небесного, допомога Йому у тому, що він задумав для нас же самих. Це так як будувати собі будинок. Є Майстер, спеціаліст найвищої категорії, який знає, як збудувати те, що нам потрібно з використанням наших побажань і з відкиданням з проекту всього того, що нам буде непотрібним, некорисним і навіть шкідливим. А ми, у свою чергу, йому не лише допомагаємо. Ми є тими будівничими, які будують. Він є проектантом і куратором цього проекту, який називається «Царство Небесне». Будемо й тоді, коли навіть не розуміємо для чого ті чи інші дії потрібні. Щось він нам пояснить, а щось залишиться для нас невідомим, але ми все одно довіряємо йому і віримо, що будинок буде саме такий як треба. Нашою свободною волею, на такому прикладі, є допомагати майстрові будувати і творити добро на благо собі і тим, хто буде жити у цьому будинку. Чи буде виникати питання свободної волі «будувати чи не будувати» і чи взагалі з'явиться бажання «вибору добра чи зла» у вигляді «чи добудувати такий будинок, чи розвалити його?»...

Думаю, що з таким розумінням ідеальної свободної волі у нас просто не буде виникати питань на кшталт: «Ну от і де, скажете, свободна воля Христа. Чи він не робив те, що хотів, а те що просив його робити Отець (тоді де свободна воля?). Чи може він просто виконував нав'язану йому волю Отця як раб?», а будемо розуміти, що саме у тому, що він хотів робити те, що просив Отець і виявлялася його свободна воля! О, так. Він був тим, хто сам вирішив зробити те, що задумав Отець - врятувати людину від пекла. Його воля - не воля раба, яка була йому накинута господарем. Його свободна воля співтворця, який хоче те саме, що й Отець. А саме – будувати Царство Небесне для нас і, що головне, з нами.

Навіть те, що ми у якийсь певний момент вважаємо, що Господь допустив зло, або не зробив добро, то мабуть для того, щоб ми чогось навчилися. Наприклад, довіряти Йому і уповати на його милосердя. І все одно ці дії є для нас на добро.

І ось вам приклад з Біблії та історії людства. Бог Отець віддає Сина на смерть. (Страшна картина, бо людина може терпіти будь-яку наругу над собою, але терпіти наругу над тими кого любиш...) Зло? Допуск зла? Але якщо розібратися, то це був єдиний спосіб перемогти смерть! Не можна перемогти смерть не померши. І, тим більше, перемогти Ад не увійшовши у нього.

Чому у такий страшний спосіб? Всі причини знає, мабуть, тільки Господь. А ми віримо у те, що він у такий спосіб показав на скільки він нас любить, що готовий навіть на страшну смерть заради нас.

Ось і показав нам Христос, що таке свободна воля Господа.

Чим відрізняється наша ідеальна свободна воля від свободної волі Господа? Лише тим, що свободна воля Господа є у повній свідомості і знанні своїх дій, наша ж «ідеальна» свободна воля є у вірі і пізнанні. І саме у цьому і є наша заслуга свободної волі – вибір добра у вірі та пізнанні.

І от, якщо розглядати свободну волю у такому аспекті, а не у виборі «добра чи зла», чи навіть у виборі «робити або не робити», то який сенс чекати на те, щоб людина «доросла» до такого вибору (вибору охреститися чи ні) самостійно. Ми все одно будемо її виховувати у світлі християнської науки і готувати до того, щоб вона охрестилася. Чи може ми будемо їй підсипати сумніви, що може бути й інакше?

Яка різниця у якому віці хрестився Христос. Чи сприйняли б ми хрещення Ісуса у дитячому віці? Що б Він нас навчив? І навпаки, Він як справжній син свого народу пройшов обряд ініціації на восьмий день. Адже для євреїв саме обрізання означало, що дитина стає членом вибраного народу. А те, що Христос охрестився від Івана у Йорданських водах у 30-літньому віці, було зумовлено тим, що він саме тоді розпочав свою науку. Чи можливо хтось думає, що Христос вагався до 30-літнього віку хреститися чині?

То ж чому не можна дати дитині ласку бути християнином ще змалку, якщо ми і так віримо і будемо робити все для того, щоб вона була ревним християнином. Чому позбавляти дитину, і людину взагалі до 30 років, ласки тайни Євхаристії? Адже той, хто не їстиме тіла і не питиме крові Христової не матиме життя вічного!

Ми задумуємося часто не над тим. Не треба влізати у традиційні питання інших релігій та конфесій і тим самим відволікати свою увагу від головного – від самого факту хрещення і цілі, яку ми намагаємося досягнути за його допомогою.

Але важливим є сам факт, а не час коли це сталося. Тим більше, що сам Христос жодного разу не згадував про те у якому віці хрестити, але постійно наголошував, що без хрещення ми не станемо учасниками Царства

Божого. Чи було потрібне хрещення для Ісуса взагалі як таке? Для чого - він же Богочоловік.

Як людина він нам показав шлях, а як Бог, навпаки, через своє хрещення у Йордані від Івана дарував нам хрещення Духом у Святій Трійці, звільняючи від первородного гріха. Через видимий обряд хрещення він показав нам другу сторону і наслідок цього хрещення. Нам відкривається світ Царства небесного. Ми стаємо його учасниками.

ІЗ ТВОРІВ СВ. АНТОНІЯ ВЕЛИКОГО ПРО СВЯТОГО ДУХА

Святий Дух невпинно повіває чудовим запахом — приємним, солодким і незрозумілим для людського роду. Але хто пізнав цю втіху Духа та Його насолоди, крім тих, що удостоїлись, аби Він вселився в них? Святий Дух вселяється в душі, які каються не інакше, як після багатьох трудів. Чимало подібного бачимо і в світі. Дорогоцінні камені, наприклад, не здобуваються інакше, як тільки з великим трудом. Шукаючи того Духа, святі знайшли Його, і Він є правдивою багатоцінною перлиною, про яку згадує Євангеліє (Мт. 13:45-46) в притчі про купця, що шукав справжню коштовність, а знайшовши, пішов, продав усе й купив її. Присутність Духа засвідчує й інша притча про скарб, захований в полі, що його чоловік, знайшовши, ховає і, радіючи з того, іде й продає те, що має, і купує те поле (Мт. 13:44). Нікого так не випробовують спокуси, як тих, що отримали Святого Духа. І наш Господь, коли на Нього після хрещення зійшов Святий Дух у вигляді голуба, був ведений Духом у пустиню, де диявол спокушував Його усіма своїми спокусами, але нічого не зміг Йому вдіяти, як і пишеться про це в Євангелії від Луки: "І закінчивши всі спокуси, диявол відійшов від Нього до якогось часу" (Лк. 4:13). Господь же Ісус повернувся до Галилеї в силі Духа. Так і всіх, хто прийняв Духа і хто бореться та перемагає, Святий Дух скріплює й подає силу перемагати кожну спокусу.

Серафим, якого бачив пророк Єзекиїл (Єз. 1:4-9), є образом вірних душ, що намагаються досягнути досконалості. Він мав шість крил, всіяних очима. Мав також чотири обличчя, які дивилися на чотири боки: одне обличчя подібне до обличчя людини, друге обличчя подібне до тельця, третє — до лева, четверте — до орла. Перше обличчя Серафима (з людським обличчям) означає вірних, які, живучи у світі, зберігають заповіді, на них покладені. Якщо хтось з них вступить до монашества, то він стає подібним до обличчя тельця, тому що несе важкі труди у виконванні монаших правил та здійснює більші тілесні подвиги. Хто, удосконалившись в приписах спільного життя, переходить до усамітнення і вступає у боротьбу з невидимими демонами, той уподібнюється до вигляду лева — царя диких звірів. Коли ж переможе він невидимих ворогів, опанує пристрасті й підкорить їх собі, тоді буде підхоплений вгору Святим Духом і побачить Божі видіння. Тут уподібниться до обличчя орла: його розум тоді буде бачити все, що може статися з ним із шістьох сторін, тим самим нагадуючи шестикрилого Серафима з численними очима. Так він цілковито стане духовним Серафимом й успадкує вічне блаженство.

Чистота, безперервний і незмінний спокій, повне милосердя та інші прекрасні чесноти, котрі вінчаються благословенням, є заповідями Божими. Намагайтесь сповнити ці веління Духа, якими оживляються ваші душі і за посередництвом яких приймете ви Господа: вони ж є безпечним шляхом...

З сайту <http://www.ugcc.org.ua/>

Розклад Богослужінь

11 ЧЕРВНЯ

ВСЕЛЕНСЬКА ПОМИНАЛЬНА СУБОТА

8³⁰ - Соборна заупокійна божественна літургія
18⁰⁰ - Всеношне богослужіння.

12 ЧЕРВНЯ

ЗІСЛАННЯ СВЯТОГО ДУХА

7⁰⁰ -
9⁰⁰ - Святкові Божественні Літургії
11⁰⁰ -
13⁰⁰ - Велика вечірня з коліноприклонними молитвами

13 ЧЕРВНЯ

ПРЕСВЯТОЇ ТРІЙЦІ

7⁰⁰ -
9⁰⁰ - Святкові Божественні Літургії
11⁰⁰ -
18⁰⁰ - Вечірня. По закінченні молебень до Христа Чоловіколюбця

м. Львів, 79008
вул. Краківська, 21
тел. (0322)272 10 53

Дякуємо за увагу до Вісника.
Нехай благословить Господь
тих, хто долучився до його випуску.

e-mail: hramspasa@i.ua
www.hramspasa.org.ua